

VERBORGEN COALITIES?

Natuur en mergelwinning waren tot voor kort elkaars tegenpolen. Na afloop van winningen probeerden we deze 'littekens in het landschap' zo snel mogelijk te verbergen. Met cosmetische ingrepen werden de scherpe randjes van een winlocatie afgehaald om vervolgens de hele boel achter slot en grendel te verbergen. Dankzij de visie 'Verborgene Valleien' komen groeven in een ander daglicht te staan. Groeven kunnen zich ontwikkelen tot spectaculaire natuurlandschappen met een unieke flora en fauna. En sinds er excursies naar deze afgesloten domeinen worden georganiseerd regent het aanmeldingen. Publiek, politiek, natuurorganisaties en mergelwinners; allemaal moesten ze wennen aan deze nieuwe aanpak. Langzaam maar zeker wordt duidelijk dat mergel zich, naast zand, klei en grind kan scharen in het rijtje delfstoffen waarvan de winning, mits juist uitgevoerd, kan bijdragen aan de ontwikkeling van natuur en landschap. Als natuurkennis deels de werkwijze gaat bepalen, kan een hele vruchtbare samenwerking ontstaan. Kleiwinning in Nederland is daar een goed voorbeeld van. Inmiddels bestaat er een hechte symbiose tussen steenfabrieken en natuurontwikkelaars met duizenden hectares waardevolle nieuwe natuur als resultaat.

Het sluiten van dergelijke, op het eerste gezicht ongebruikelijke coalities om meer natuur te realiseren, wordt een natuurorganisatie niet altijd in dank afgenomen. In de ogen van velen zouden zij zich moeten beperken tot het aankopen en beschermen van bestaande natuur. Men realiseert zich niet dat die bestaande natuur ook vaak het resultaat is van een, historische, 'gelegenheidscoalitie' tussen natuur en economische bedrijvigheid (in veel gevallen landbouw). Zeker in een land als Nederland is de relatie mens-natuur voortdurend aan veranderingen onderhevig. Snelle ontwikkelingen binnen bedrijfstakken,

verschuivingen in het ruimtegebruik, maar ook veranderende natuurinzichten hebben hun directe invloed op het landschap. Natuurbeschermers moeten daarom voortdurend actief op zoek gaan naar nieuwe partners, waarmee ze hun doelstellingen kunnen bereiken. Combinaties tussen natuurontwikkeling en bijvoorbeeld recreatie, waterwinning, waterberging en delfstoffenwinning zijn daarbij zeer kansrijk.

Wij kunnen dit werk doen dankzij partijen die geloven in dergelijke coalities. Een belangrijke partij hierin is de Nationale Postcode Loterij. Dankzij hun steun kunnen we vele Limburgse projecten langs de Maas, in het Geuldal en in de 'verborgene valleien' een vliegende start geven. Ook het originele rapport *Verborgene Valleien* is destijds door de Nationale Postcode Loterij gefinancierd. De affiniteit met dit project heeft wellicht te maken met de oorsprong van de postcodeloterij, die zelf een goed voorbeeld is van een

'verborgene coalitie'. Deze loterij is namelijk opgericht door medewerkers van onder andere NOVIB, die merkten dat het steeds moeilijker werd om geld te krijgen voor hun derde wereldprojecten. Door de oprichting van een loterij zijn zij inmiddels in staat om jaarlijks tientallen miljoenen euro's te schenken aan goede doelen. Achter deze op het eerste gezicht commercieel ogende organisatie met grote geldprijzen en licht entertainment staat nog steeds de groep zeer betrokken mensen die zich bezighouden met

mensenrechten, ontwikkelingswerk en natuurbehoud. Zij maken wereldwijd, en dus ook in Limburg, veel en belangrijk werk mogelijk.

Keesjan van den Herik,
Stichting Ark

De uitgave van dit themanummer kon mede tot stand worden gebracht dankzij financiële bijdragen van onderstaande organisaties:

provincie limburg

Ministerie van de
Vlaamse Gemeenschap

HEIDELBERGCEMENT Group

staatsbosbeheer

Ankerpoort nv

Stichting
het Limburgs
Landschap

